

ידיעות המזכירות

בישיבות המועצה והמזכירות שהתקיימו בימים: 26.8, 7.10, 11.11 ו-7.1 נידונו השאלות דלקמן:

1) שיווק ופיקוח על משק החלב. הוחלט, בהתחשב עם העליה בייצור החלב לדרוש ממוסדות השיווק: א) הפסקת מיהול החלב והעלאת מחירו; ב) ביטול הפיקוח על שיווק הבקר והעגלים והעלאת מחירם.

דרישה זו הוצגה במועצת מרכז תנובה, ונדחתה ע"י רוב חברי המועצה, בהנמקה שעם ירידת כוח הקניה ביישוב, יש סכנה שלא נוכל לשווק את כמות החלב שייצורו עלה בחדשים האחרונים ב-15%.

בפגישה שהתקיימה עם שר המסחר והתע"ש ושר החקלאות, חזרנו ודרשנו לשחרר את שיווק הבקר מהפיקוח, שלמעשה אינו קיים במציאות, והעלאת מחיר הבשר. באי-כוח מוסדות תנובה התנגדו לעמדתנו זו וטענו ששחרור משק הבקר מהפיקוח עלול להביא לשחיטה המונית שתסכן את ייצור החלב. לעומת זה תבעו ואף השיגו את שחרור בשר העוף והטלאים מהפיקוח; וזה הביא בעקבותיו העלאת מחיר הבשר. באי-כוח ארגוני ההתיישבות, חייבים להכנס בעבי הקורה ולברר במה עדיף ענף הלול והצאן; והאמנם נכונה היתה גישתם של באי כוח תנובה בשאלה זו; עכ"פ צריך להיות ברור לחברינו שלא נוכל להעביר בחוגי הממשלה את החלטת המועצה שלנו, אם באי כוח "תנובה" ימשיכו בהתנגדותם.

2. ארגון מגדלי בקר לבשר. התקיימו שתי ישיבות עם מזכירות א. מ. ב. לבשר בדבר איחוד הארגונים, לאחר שכמה משקים דרשו את מיזוגם של שני הארגונים. מכיוון שבאי כוח א. מ. ב. לבשר דרשו את המשך קיומם של מוסדותיהם הנבחרים וצירוף באי כוחם למזכירות שלנו, דבר שלדעת חברי המזכיר-

רות שלנו לא יתכן מבחינה ארגונית, הוחלט לקיים מגע הדוק עם א. מ. ב. לבשר עד לאסיפתנו הארצית ולברר את כל הקשור באיחוד שני הארגונים בהודמנות זו.

3. ייבוא אמהות לרבייה מהולנד. לאחר שהתברר מפי שליחנו הח' עצמון וגשאל, שהתנאים בהולנד אינם מאפשרים את בחירת האמהות, לפי כל הכללים שנקבעו על ידינו לגבי אמהות, קיימנו בירורים בועדה לטיפול וכן עם באי כוח המזמינים בשאלת הוויתורים שמותר לעשות בשטח זה.

מאחר שהיינו מעוניינים בפרות צעירות, ובהתחשב עם העובדה שרוב הפרות מספר העדר ההולנדי אינן מניבות בהמלטתן הראשונה את התנובות המבוקשות, הוחלט: א) להסתפק בתנובה ממוצעת של 13 ק"ג ליום לגבי מבכירות, ב) להסכים לאחוז השר מן הממוצע של 3.80, ג) לקבל כתומכות אחיות מצד האב עם אותה התנובה, ד) להכיר באחיות של האם כתומכות.

הובאו בשני משלוחים 110 פרות שחולקו ל-35 משקים; יש לציין בסיפוק שהפרות הגיעו במצב מצויין, תנובותיהן ותנובת התומכות התאימו לדרישות המתקנות שלנו. הפרות שהמליטו עד כה תנובותיהן משיבועות רצון בהחלט, יש לקוות שרובן תאשרנה אחרי תקופת חליבה בארץ כ"אמהות". בהודמנות זו ברצוננו להודות לחברים, ד"ר גור, עצמון ושלמה וגשאל על עבודתם המצויינת בבחירת האמהות והעברתן ארצה. 4. ייבוא פרים מא"ב. בהתאם להחלטת

המועצה הוזמנו 9 פרים עגלים מארצות הברית עבור האגודות להזרעה ומספר משקים בעלי עדרים גדולים, שטרם הצטרפו לאגודות להזרעה, החברים וגשאל ושלמה ואוריאל לוי, שיצאו לארה"ב בקשר לקניית בקר מגזעי בשר, מטפלים גם בקניית הפרים. משרד החקלאות הקציב 20.000 דולר למ-

אין לצפות להכנסה עבור בעלי הפרות, אשר היו מסכימים לשלוח את המגיבות הבלתי ספציפיות למקום כזה.

מר רם מסר דו"ח כספי על פעולות הקרן מהתחלת פעולתה. הכנסות הקרן היו מ"מ 1.6.52 ועד 31.12.53 — 92.000 ל"י; באותו פרק זמן שולמו עבור 450 פרות ועגלות סך — 30.000 ל"י, הוצאות לעבודה, כלים וכו' — 20 אלף ל"י. בישיבה זו נידונה הפעולה בעתיד; כידוע, ניתנה עד כה זכות בכורה לגבי ההנאה מהקרן למוסדות חינוך וישובים גדולים המספקים בקר להתשובות החדשה.

יש לציין בסיפוק שבסקטור זה העבודה כמעט והסתיימה; כל מוסדות החינוך בארץ עברו בדיקות מספר ומכרו את כל המגיבות. כמעט כל הישובים שמספקים בקר להתשובות החדשה נבדקו גם הם כמה פעמים; הבקר המגיב הורחק; פרט לאחדים, יש לראות גם אותם כנקיים משחפת.

הנהלת הקרן קבעה לעצמה כמטרה קרובה — ניקוי איזורים שלמים מהמחלה; בתור ראשון יבואו האיזורים, בהם נעשתה כבר מקדם עבודת טיהור; ציון האיזורים ייעשה על יסוד בדיקת החומר ומצב התחלואה באיזור.

בהודמנות זו הביע בא"כוחנו את הוקרתו למנהל המחלקה לבעלי חיים, למנהל השרותים הוטרינריים וכל העובדים על עבודתם המצויינת בביעור אחת המחלות הקשות בעדרי הבקר בישראל.

6. הועדה לתיקון המצב הסניטרי ברפתים. שר החקלאות מינה ועדה מיוחדת שמתפקידה לקבוע את הכללים והסידורים ברפתים, בסככות, בחצרות ובביתני החליבה לתיקון המצב הסניטרי והעלאת טיב החלב המיוצר במקומות אלו.

הועדה קיימה את ישיבתה הראשונה ביום 28.1.54 והתחילה בפעולתה. משרד הבריאות הכין הצעה בדבר התנאים הסניטריים ברפתים; חברי הועדה בררו את התקנות המוצעות, שינו את הדרישות הבלתי מעשיות

טרה זו; ועדת הטיפוח קבעה את הסטנדרט לאמהות והתומכות של הפרים כדלקמן:

(1) הפרים צריכים להיות כולם בנים לפריים בדוקים; (2) האמהות והתומכות צריכות להיות בעלות תגובה של 9.000 ק"ג חלב בגיל הבגרות; (3) אחוז השומן — לא פחות מ-3.80; (4) יש לאסוף מקסימום של אינפורמציה על מוצא ותגובת המשפחה של הפרים. לפי הידיעות שבידינו נקנו עד כה 3 פרים.

6. הקרן לביעור השחפת. בישיבת הנהלת הקרן לביעור השחפת מסר ד"ר כהנא סקירה על העבודה שנעשתה עד כה.

בס"ה נבדקו ע"י השרותים הוטרינריים כ-40.000 פרות, פרים ועגלות; אחוז המגיבות בין הפרות היה 3.3; בין המבכירות — 1.8, בין העגלות — 0.58 ובין הפרים — 0.7. אנו יכולים אפוא לציין בסיפוק רב את התוצאות של הבדיקות, אולם, המדאיג והמסבך את עבודת הוטרינרים, הן ההגבות הבלתי ספציפיות, שמגיעות לאחוז די ניכר מבקר שנבדק, מבלי לדעת את מצבן האמיתי.

ד"ר כהנא התעכב על התופעה הזו והסביר אותה; כן הסביר את יחסו לתוצאות מסוג זה לגבי המשקים השונים; במקרים אלה יש להתחשב עם העבר של המשק.

במשק, שנקבעה בו שחפת ממש על יסוד שחיטת בהמות מגיבות, יש להתיחס להגבות בלתי ספציפיות אחרת, מאשר במשק שלא נתגלו בו מקרי שחפת ודאיים.

בהתחשב עם האחוז הניכר של הגבות בלתי ספציפיות מציע ד"ר כהנא להקים „מרכזי מקלט" מיוחדים לפרות אלו, מאחר שלמד מנסיונו שאחוז השחפניות ממש ביניהן אינו גדול, וחבל להוציאן לשחיטה.

הצעתו זו של ד"ר כהנא נתקלת בקשיים כלכליים עצומים, כי למעשה כל ביסוסו של משק החלב בימינו הוא על אספקה עצמית; דבר זה בלתי אפשרי בריכוז מסוג כזה; ברור, שבמזון קנוי מהחוץ ועבודה שכירה,

שבאנו לידי הסכם עם מר גוזמן בדבר מחירי המכונות לחליבה וחלקיהן, כדוגמת ההסכם שלנו עם המשביר המרכזי. מחיר מכונות חד-שות כפי הרשום במחירון של „דה לאוואל” בתוספת של 5%; חלקים של דה לאוואל — לפי המחירון, בתוספת של 30%.

מחיר מכונות „אלפא לאוואל” הוא: המ-חיר הרשמי ותוספת של 20%. מחיר חלקים של „אלפא לאוואל” הוא: המחיר הרשום במחירון ותוספת של 45%. ההפרש בין „אל-פא לאוואל” ל-„דה-לאוואל” נובע מההפרש בקומיסיון הניתן ע”י בתי החרושת השונים. המשקים שקבלו מכונות מאת הפירמה גוזמן בשנה זו, מתבקשים לפנות למר גוזמן ולקבל בחזרה את ההפרשים.

13. ביקורים במשקים. מאז האחד באוק-טובר התקיימו ביקורים ב-33 משקים לשם בירור בעיות שונות שהתעוררו במשקים אלו. אנו מפנים בזה את תשומת לב המשקים המעוניינים. שביקורים מתקיימים רק לפי הזמנה מאת המשק.

14. קורס לבוקרים מתקדמים התקיים במדרשה החקלאית והשתתפו בו 35 חברים. הקורס נמשך הפעם ארבעה שבועות; כדי להקל על המשקים את ההוצאה הקשורה בקורס, החליטה המזכירות להקטין את התש-לום עד ל-80 ל”י, ולשאת בהוצאות שתעלי-נה על הסך הנ”ל.

15. סגרות מקצועית. הופיע בדפוס „ספר האלופות”, שהוצא בהשתתפות מדור הבקר של המחלקה לבעלי חיים. בספרון נאה זה רוכזו ועובדו הנתונים של 150 אלופות; הספר נשלח כבר למשקים.

בהזדמנות זו הרינו להודות לחבר יעקב פלג על עבודתו היפה בריכוז ועיבוד החומר וכן למדור הבקר על השתתפותו הכספית בהדפסת הספר.

כן נרכשו על ידינו מספר טופסים של „כתבים” מאת התחנה לחקר החקלאות; החוברת מכילה מאמרים שכל בוקר ימצא בהם ענין רב.

והוסיפו את החסר; יש לציין שרוב חברי הועדה היתה להם גישה מעשית לתביעות השונות; עבודת הועדה טרם נגמרה.

7. פיקוח על עבודת המבקרים. בהתאם להסכם שבינינו ובין משרד החקלאות בדבר השתתפותו בתקציב הבקורת ואחריותו על הוצאתה לפועל, מונה הח’ יעקב פלג כמפקח על עבודה זו. המבקרים וחברי המשקים מת-בקשים לאפשר לחבר פלג את מילוי תפקידו ולהגיש לו כל עזרה שתידרש. המזכירות החליטה לשאת בהוצאות נסיעותיו של הח’ פלג.

8. מיכון החליבה. בשנת תשי”ד סודרו והופעלו שלושה קומביינים חדשים במשקי כנרת, אפיקים וגניגר.

כן נמסרו למשקים 11 מכונות ניידות של 4 יחידות ומספר מכונות קטנות של יחידה אחת; חלק מהמשקים האלה כבר הוד-רכו והפעילו את המכונות.

אנו מקווים לקבל במשך השנה עוד כעשר מכונות של 4 יחידות ו-20 מכונות של יחידה אחת.

חלוקת המכונות נעשית ע”י הועדה למי-כון והחלוקה של המכונות הקטנות — ע”י הועדה המשקית של תנועת המושבים.

9. ריכוז חומר ממקורות עבריים על משק הבקר. הוחלט, להקציב סך 250 ל”י למטרת ריכוז חומר על משק הבקר והחלב, ממקורות עבריים. עבודה שתיעשה ע”י מומחים לדבר ביחד עם עוד ארגונים מקצועיים.

10. פונים בזה שוב למרכזים בבקשה לסכם ולהעביר לספרי העדר במשקים את כל החומר על הבקורת בשנת תשי”ג, ולמנוע נסיעה ואיבוד זמן של החברים העיבדים ברי-כוז החומר.

11. מודיעים בזה למשקים שיש עוד ברי-שותנו כמות של כלור לצרכי חיטוי מכונות החליבה; החברים המעוניינים בחומר זה, הארוז בשופרות המכילות 3.5 גרם כלור נקי, יפנו למזכירות.

12. אנו מביאים בזה לידיעת המשקים

חמרים אנטיביוטיים בהזנת פרות-חלב?

מדרי פעם מכריזים על תכשירים חדשים ומייחסים להם סגולות-פלא שונות. הרבה חקלאים מתפתים עם קריאת המודעות המבטיחות כל טוב, ובסופו של דבר מתברר שהניחו את כספם על קרן הצבי.

בזמן האחרון הופיע בשוק תכשיר שהכיל אוריאומיצין וניתן לו שם: „אורופאק 2א“. בניסויים השונים עם עופות וחזיריים נוכחו אמנם שבעלי חיים ממין זה, בגילם הרך, נהנים במידה מסוימת מתכשירים אלה; ובאופן מיוחד בלטה ההשפעה לטובה כשהתכשירים הוגשו לבעלי החיים הנ"ל בגיל רך כשמצבם הגופני היה ירוד מאיו סובה שהיא.

הביעו השערה שה„אורופאק 2א“ ישפיע לטובה גם על פרות חולבות. בתחנת הנסיונות של קאנסאס (ארה"ב) ערכו ניסוי עם 18 פרות והתוצאות הוכיחו שהתכשיר הנ"ל לא היתה לו שום השפעה. לא לרעה ולא לטובה. על התגובה והבריאות של הבהמות. בהמשך הניסוי קבלו הפרות 40 גרם של „אורופאק“ ליום והעליה בחלב הגיעה בס"ה ל-70 גרם ביום. מובן מאליו שאין שום משמעות בעלת-ערך סטטיסטי לעליה כזו בתגובה ולכן מסיקים עורכי הניסוי שאין כל תועלת בהוספת התכשיר הזה למנת המזון של הפרות.

לקוראינו וידידינו

תיק המערכת כמעט שריק הוא.

בחוברת הראשונה אמרנו: „ידעו נא הבוקרים, קוראי הבטאון, שאמנם אפשר להעניק להם שפע של מדע וידיעות רבות-ענין שתרוכזה ותוגשנה על ידי אנשי מקצוע; אולם הבטאון לא ימלא את תפקידו בשלמות אם לא יתעוררו חקלאי ובוקרי הארץ עצמם להשמיע את דברם מעל דפיו“.

לצערנו לא נענו לנו החברים העובדים בענף, ומכאן הפרעות להופעתן הסדירה של החוברות; ועצם קיומו של הבטאון יהיה נתון בסימן השאלה, אם העוסקים בענף למעשה לא ישתתפו בו.

הננו לבוא בשתי הצעות שתקלנה עלינו, והן:

א. תשלחו למערכת את כל העלונים הפנימיים, בהם מתפרסמות סקירות על ענף הרפת, ותרשו לנו לפרסם בדפוס דברים שאינם בגדר „סוד פנימי“.

ב. כל מי שירצה לכתוב רשימה מקיפה יותר ויהיה זקוק לימי חופשה, יודיע על כך למערכת, ומזכירות ה. מ. ב. תכסה מתקציבה את שכר ימי העבודה שיהיו דרושים לחיבור רשימה, סקירה וכדומה.

אין צורך לציין את הנושאים, עליהם תכתבו; כל שאלה שמופיעה בעבודה היומיומית בענף צריכה להשתקף בבטאוננו; רצוי שיסופר על כל הישג, ואין להעלים גם כשלונות. כי „אין חכם כבעל הנסיון“.

אנו מקווים שמהיום ואילך תרבו להשמיע את דברכם!

המערכת